



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Faisala Husseiniho a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. P.**, zastoupený advokátkou Mgr. Barborou Sedlákovou, Křoví 111, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2023, čj. KrÚ-101345/2023/ODSH/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 21. 5. 2024, čj. 52 A 3/2024-79,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Popis věci

[1] Magistrát města Pardubice rozhodnutím ze dne 6. 9. 2022 podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), zamítl námitky žalobce proti provedenému záznamu v registru řidičů a potvrdil záznam 12 bodů.

[2] Krajský úřad dne 18. 12. 2023 rozhodnutí magistrátu potvrdil a odvolání žalobce zamítl.

[3] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku poukázal na konstantní judikaturu NSS, ze které plyne, že správní orgán rozhodující o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů je oprávněn zkoumat to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá příloze k zákonu o silničním provozu, obsahující bodové

hodnocení jednání (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008-44). Krajský soud zdůraznil, že záznam bodů do registru řidiče je automatický převod, při němž správní orgán nepřezkoumává správnost rozhodnutí o přestupku, ale pouze zaznamenává na podkladě spisu příslušné body. Krajský soud dospěl k závěru, že pokutové bloky obsažené ve správním spise jsou způsobilými podklady pro zápis trestných bodů a trestné body byly zapsány ve správné výši.

II. Shrnutí podstaty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (*stěžovatel*) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které namítá neoprávněnost zápisu 3 trestných bodů do bodového hodnocení řidiče za přestupek ze dne 6. 6. 2020 (nepřipoutání bezpečnostními pásy) a 2 trestných bodů za přestupek ze dne 24. 3. 2022 (držení komunikačního přístroje). Dále namítá, že se nedopustil, resp. ani se nemohl dopustit přestupku ze dne 27. 11. 2019 (překročení maximální dovolené rychlosti).

[5] K přestupku ze dne 6. 6. 2020 stěžovatel uvedl, že se dle textu pokutového bloku dopustil dvou přestupků – nebyl připoután bezpečnostním pásem a neměl u sebe lékařské potvrzení. Předmětem souhlasu stěžovatele s pokutou ve výši 200 Kč (a tedy podpisu na pokutovém bloku) byla skutečnost, že stěžovatel zapomněl lékařské potvrzení doma a nemohl ho na místě policistům předložit. Skutečnost, že stěžovatel nebyl za jízdy připoután bezpečnostními pásy, nezpochybňoval a nebránilo mu to v podpisu pokutového bloku. Stěžovatel souhlasil s pokutou 200 Kč, kterou považoval za přiměřenou s ohledem na povahu a závažnost administrativního přestupku nepředložení lékařského potvrzení. Stěžovatel v žádném případě nesouhlasil s udělením 3 bodů, protože se na něj povinnost být připoután pásy nevztahovala.

[6] V případě přestupku ze dne 24. 3. 2022 stěžovatel namítá, že mu byly přiděleny 2 trestné body do bodového hodnocení řidiče za jednání, které není uvedeno v příloze zákona o silničním provozu. Příloha zákona o silničním provozu jasně definuje „*držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při jízdě vozidlem*“. O komunikačním přístroji (navigaci) zde není řeč. Zde se navíc nejedná o nějakou „chybu“ v zákoně, protože zákonodárce jasně zakázal držet v ruce některé přístroje, které odvádějí pozornost řidiče od řízení vozidla. Navigace je součástí řízení vozidla, naznačuje, kudy má řidič jet, jak ostré jsou po cestě zatáčky, kde jsou křižovatky atd. Jakkoli je vhodnější mít navigaci umístěnou v držáku, zákon nezakazuje držet navigaci v ruce.

[7] U přestupku ze dne 27. 11. 2019 stěžovatel namítá, že se jej vůbec nedopustil. Stěžovatel žalovanému i krajskému soudu doložil řadu důkazů, které spolehlivě vyvracely, že by vůbec byl v době spáchání přestupku na území ČR, natož aby se zde dopustil přestupku. Mezi důkazy patří zejména čestné prohlášení ubytovatele, doklad o úhradě ubytování, doklad o návštěvě školení, čestná prohlášení svědků, účtenky za nákup zboží, čestné prohlášení řidiče vozidla, který se za stěžovatele vydával a předložil jeho doklady umístěné ve vozidle, kopie cestovního pasu s razítkem z daného dne atd.

[8] V závěru kasační stížnosti stěžovatel poukazuje na možnou ústavní nekonformitu celé právní úpravy bodového systému.

[9] Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a navrhl, aby NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Právní hodnocení

[10] Kasační stížnost *není důvodná*.

pokračování

[11] Úvodem NSS poznamenává, že řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů je upraveno v zákoně o silničním provozu. Řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek zařazený v systému bodového hodnocení (příloha k zákonu o silničním provozu), příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v registru řidičů zaznamená stanovený počet bodů (§ 123b odst. 1 zákona o silničním provozu) ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek (dle znění zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 také *ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení*). Po dosažení celkového počtu 12 bodů řidič pozbývá řidičské oprávnění a následně je povinen odevzdat řidičský průkaz (§ 123c zákona o silničním provozu). NSS v této souvislosti též dodává, že judikatura, která se týká blokového řízení dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je obdobně použitelná rovněž pro příkazní řízení dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

[12] Ustálená judikatura důsledně rozlišuje na jedné straně řízení o jednotlivých přestupcích [v podobě příkazního (dříve blokového) či standardního řízení o přestupku] oproti řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů podle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou totiž odlišné. V řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů lze zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán, jak správně konstatoval i krajský soud, v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné, zákonné a nezměnitelné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (srov. rozsudek NSS čj. 9 As 96/2008-44).

[13] Příkazní (blokové) řízení je řízením zjednodušeným, v němž do značné míry splývá řízení s jeho výsledkem – uložením pokuty. Příkazní (pokutový) blok je svou povahou správním aktem, který závazně deklaruje, že určitá osoba se dopustila konkrétního, individuálně popsaného, jednání, jež naplnilo znaky přestupku, a zakládá jeho povinnost zaplatit pokutu. Obsahové náležitosti příkazního (pokutového) bloku proto vyplývají zejména z povahy příkazního (blokového) řízení. Příkazní (pokutový) blok je ovšem specifickým druhem rozhodnutí. NSS již uvedl, že *„ne vždy je totiž následkem formálních či obsahových nedostatků pokutového bloku jeho nezpůsobilost být podkladem pro zápis bodů do registru. V každém konkrétním případě je třeba posuzovat, zda takové pochybení může mít dopad na způsobilost pokutového bloku být podkladem pro zápis bodů. Za pravomocný, a tedy ani za způsobilý být podkladem pro zápis bodů do registru, nelze např. považovat pokutový blok, na kterém chybí podpis přestupce [...]. Okamžik podpisu pokutového bloku obviněným z přestupku je totiž zároveň okamžikem vydání rozhodnutí v blokovém řízení a okamžikem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Teprve tímto podpisem stvrzuje obviněný svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení“* (rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2012, čj. 7 As 94/2012-20).

[14] U všech tří namítaných přestupků (ze dne 17. 11. 2019, 6. 6. 2020 a 24. 3. 2022) byl řádně vystaven blok na pokutu na místě zaplacenou. Každý z bloků obsahuje popis skutku, za který byla pokuta uložena, místo, čas i způsob spáchání přestupku. A co je v nynější věci nejdůležitější, všechny bloky jsou podepsány stěžovatelem. Tyto bloky jsou tedy zajisté

způsobilými podklady pro zapsání trestných bodů. Krajský soud tak vhodně poukázal na skutečnost, že námitky stěžovatele směřují proti věcnému přezkumu přestupků, o nichž bylo rozhodnuto v příkazním (blokovém) řízení, a správně posoudil jen zápis jednotlivých bodů za přestupky uvedené na blocích.

[15] Nad rámec uvedeného NSS dodává, že žádná ze stěžovatelových námitek není způsobilá vyvolat důvodné pochybnosti o spáchání zpochybňovaných přestupků, jak uvádí krajský soud v odstavci 19 napadeného rozsudku. A to zejména z toho důvodu, že stěžovatel spáchání přestupků včetně popisu skutku stvrdil svým podpisem na pokutových blocích. Nicméně NSS se nad rámec posouzení samotných bloků vyjádří i ke konkrétním námitkám zpochybňujícím spáchání přestupků, za které jsou automaticky přidělovány trestné body.

[16] V případě přestupku ze dne 6. 6. 2020, nepřipoutání se bezpečnostními pásy, NSS konstatuje, že tento přestupek byl správně kvalifikován a podřazen pod § 125c odst. 1 písm. k) bod 12 zákona o silničním provozu, za porušení povinnosti dle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Stěžovatel má sice pravdu, že povinnost být připoután není dána u řidiče, který nemůže pás užít ze zdravotních důvodů, ale aby mohla být tato výjimka uplatněna, musí řidič dodržet povinnost dle § 6 odst. 6 zákona o silničním provozu. Řidič musí lékařské potvrzení (na zvláštním formuláři, který je stanoven vyhláškou č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel) mít za jízdy u sebe a na požádání policisty nebo strážníka obecní policie je musí předložit ke kontrole. Pokud lékařské potvrzení při kontrole nepředloží, pak se u něj v rámci příkazového řízení tato výjimka neuplatní. Tomuto závěru odpovídá i skutečnost, že zákon o silničním provozu nemá speciální skutkovou podstatu „nepředložení lékařského potvrzení“.

[17] Navíc není pravdivé stěžovatelovo tvrzení, že by v bloku byly vyznačeny dva přestupky – to, že stěžovatel nebyl připoután bezpečnostními pásy a že u sebe neměl lékařské potvrzení. Jak přestupek je uvedeno pouze to, že stěžovatel nebyl připoután. V této souvislosti lze připomenout rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2016, čj. 5 As 168/2014-44, dle kterého *„stěžovatel svým podpisem, jehož pravost nezpochybňuje, vyslovil souhlas s obsahem předmětného pokutového bloku, v němž je popis skutku (řidič za jízdy nepřipoután) vyjádřen zcela jednoznačně a srozumitelně. Ani v náznaku z něj nelze dovozovat, že by zjištěným přestupkem mělo být nedoložení lékařského potvrzení, neboť o tom není v bloku ani zmínka [srov. A contrario rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2015, č. j. 7 As 41/2015 – 23, kde bylo v pokutovém bloku mj. uvedeno „(lék. potvr. nemá)“]. NSS také dodává, že k situaci, kdy přestupce až později, podobně jako v nynějším případě, předkládal příslušné lékařské potvrzení, se již také vyjadřoval. V tomto směru odkazuje na rozsudek ze dne 5. 3. 2015, čj. 7 As 207/2014-24, dle něhož na hodnocení věci, pokud přestupce zřejmě příslušný blok podepsal, „nic nemění ani stěžovatelkou dodatečně doložené lékařské potvrzení, když orgánu příslušnému k řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů nepřísluší přezkum skutkového stavu a právní kvalifikace rozhodnutí vydaného v blokovém řízení“. V tom NSS navázal na svůj dřívější rozsudek ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013-16, v němž konstatoval, že „orgánu příslušnému k řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů nepřísluší přezkum skutkového stavu a právní kvalifikace rozhodnutí vydaného v blokovém řízení či jeho případná změna. V tomto řízení již nelze ani dodatečně prokazovat, event. vyvracet existenci a pravost lékařského potvrzení v době spáchání přestupku“.*

[18] K přestupku ze dne 24. 3. 2022, držení komunikačního přístroje za jízdy, NSS dodává jen to, že jde pouze o skutkové tvrzení stěžovatele. Pro dokazování takového tvrzení, jak bylo uvedeno výše, není v případě přezkumu rozhodnutí o námitkách proti provedení

pokračování

záznamu v registru řidičů prostor. Na pokutovém bloku je jednání stěžovatele popsáno tak, že držel za jízdy komunikační přístroj bez bližší specifikace a přestupek byl podřazen pod § 125c odst. 1 písm. f) bod 1, s čímž uvedením svého podpisu sám souhlasil.

[19] Také v případě přestupku ze dne 27. 11. 2019, překročení nejvyšší dovolené rychlosti, má NSS pokutový blok za dostatečný podklad pro zápis bodů. Stěžovatel tvrdí, že přestupek nespáchal, resp. vůbec spáchat nemohl, ale tato argumentace nemůže být úspěšná již z důvodů, které NSS uvedl výše a které se týkají předmětu řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů (viz bod [12]). Pokud přitom stěžovatel, zřejmě v návaznosti na formulace dle rozsudku NSS čj. 9 As 96/2008-44 (a judikaturu, která jej následuje), tvrdí právě to, že přestupek ze dne 27. 11. 2019 „vůbec nespáchal“, považuje NSS za rozhodné následující. Je zřejmé, že správní orgány neustaly v otázce posouzení, zda stěžovatel přestupek spáchal, pouze na ověření oznámení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů, nýbrž že vycházely také přímo z pokutových bloků, o kterých není dalších pochybností a stěžovatel je stvrdil svým podpisem (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, 2145/2010 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 2. 2. 2012, čj. 5 As 93/2011-55). Přitom podpis na pokutovém bloku je totožný jako na ostatních blocích (viz č. l. 28-30 spisu magistrátu).

[20] Co se týče navrhovaného předložení věci Ústavnímu soudu, NSS shodně jako krajský soud neshledal relevantní důvody pro takový postup. Bodový systém již byl předmětem přezkumu Ústavního soudu. Ten se v usnesení ze dne 5. 5. 2010, sp. zn. IV. ÚS 498/10, sice zabýval zejména povahou trestných bodů, avšak zjevně k závěru o neústavnosti celého bodového systému nedospěl. NSS opakovaně konstatuje, že *„prostřednictvím bodového hodnocení dochází k průběžnému sledování kázně i recidivy řidičů a přispívá k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Bodové hodnocení řidičů v sobě obsahuje složku represivní i preventivní. Represivní složka spočívá v zaznamenávání bodů za spáchaný přestupek nebo trestný čin a zejména pak v samotné ztrátě řidičského oprávnění po dosažení dvanácti bodů. Složka preventivní v sobě zahrnuje možnost řidiče svým aktivním jednáním čelit hrozbě ztráty řidičského oprávnění, a to jednáním, které není bodově hodnoceno, v důsledku čehož dochází k odečtu zákonem stanoveného počtu bodů. To má přispět k pozitivní motivaci řidičů k dodržování předpisů o provozu na pozemních komunikacích a k eliminaci těch, kteří se dlouhodobě a opakovaně porušování těchto předpisů dopouští“* (viz rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 8 As 23/2010-89, č. 2391/2011 Sb. NSS; zvýraznění doplněno). Je tedy na každém řidiči, aby si počet udělených trestných bodů hlídal (např. prostřednictvím Portálu občana) a maximálně se snažil vyvarovat dalšího protiprávního jednání. V tomto smyslu se NSS vyjádřil např. již v bodě 19 svého rozsudku ze dne 4. 11. 2015, čj. 6 As 294/2014-40, č. 3340/2016 Sb. NSS, dle kterého *„bodové konto řidiče se s každým bodově ohodnoceným přestupkem rozrůstá o odpovídající počet bodů. Řidič může sám průběžně aktivně sledovat svůj bodový účet a v případě nesrovnalostí uplatňovat námitky proti jednotlivým záznamům bodů“*.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] NSS tedy neshledal důvodnou žádnou kasační námitku, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

[22] O nákladech řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží. Žalovanému v řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2024

Ondřej Mrákota
předseda senátu